

2. Єжова О. Ціннісне ставлення до здоров'я: чинники й умови. *Краєзнавство. Географія. Туризм. Шкільний світ*. 2009. № 20. С. 3–5.

3. Калиниченко І. Мотиваційно-ціннісні аспекти формування здорового способу життя дітей. *Краєзнавство. Географія. Туризм. Шкільний світ*. 2009. № 20. С. 6–8.

4. Попова І. М. Соціальна політика і парадокс буденної свідомості. *Соціальна політика в Україні та Сучасні стратегії адаптації населення* : збірник наукових статей. Київ : НВФ «Студцентр» / НІКА-Центр, 1998. С. 177–182.

Пустяк Руслан Анатолійович,

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»,
м. Полтава

Лебедик Леся Вікторівна,

доктор педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри мистецтвознавства та позашкільної освіти

Полтавського національного педагогічного

університету імені В. Г. Короленка,

м. Полтава

ДОСВІД ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ І ЗДІЙСНЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Аналіз досвіду професійної підготовки майбутніх педагогів закладів позашкільної освіти до організації і здійснення інклюзивної освіти та літературних джерел [1–12 та ін.] показав актуальність і складність цього завдання для вищої школи України. Важливо підготувати педагога закладу позашкільної освіти, готового ефективно взаємодіяти з вихованцями з особливими освітніми потребами. Особливо актуальним є вирішення проблеми підготовки майбутнього педагога закладу позашкільної освіти до роботи з вихованцями, які мають

особливості розвитку, через відсутність професійних компетенцій, необхідних для роботи в інклюзивному середовищі.

Нині педагоги закладів позашкільної освіти все ще мають стереотипи, психологічні бар'єри, які заважають їм у професійній діяльності. Тому проблема розвитку інклюзивної компетенції у педагога закладу позашкільної освіти має особливе значення.

Ще є педагоги закладів позашкільної освіти з негативним ставленням, які вважають, що інклюзія є тягарем, і вихованці з особливими освітніми потребами мають отримувати спеціальні послуги у спеціальних закладах освіти, щоб уникнути негативного впливу на їхніх «нормальних» вихованців. Для усунення цієї проблеми, слід дослідити вітчизняний і зарубіжний досвід, що допоможе уникнути помилок, обрати найбільш правильну стратегію професійного розвитку майбутнього педагога закладу позашкільної освіти.

Виникла необхідність переглянути методику підготовки майбутніх педагогів закладів позашкільної освіти до роботи у сфері інклюзії. Це є необхідною умовою становлення у них стійкої професійної позиції, яка ґрунтується на глибокій повазі до вихованців з особливими освітніми потребами, вірі в них, їхні сильні сторони і можливості, потребі відстоювати інтереси цих вихованців в різних сферах життєдіяльності.

Ефективному впровадженню інклюзивної освіти закладів позашкільної освіти заважає ряд проблем, що включає в себе: а) нестачу фахівців у інклюзивних групах; б) велике навантаження на практичних психологів закладів позашкільної освіти; в) не має належного рівня підготовка педагогів закладів позашкільної освіти до роботи в інклюзивному середовищі; г) педагогічні працівники не мають належної психологічної готовності до взаємодії з вихованцями, які мають особливі освітні потреби; д) педагоги закладів позашкільної освіти не відчують достатньої мотивації у навчанні учнів з ООП через перевантаження, яке не має грошової компенсації.

Підготовка педагогів закладів позашкільної освіти до роботи в умовах інклюзії передбачає введення спеціального курсу, що дозволяє майбутнім педагогам ознайомитися з сучасним станом розвитку інклюзивної освіти, особливостям навчання і розвитку вихованців, взаємодії з їхніми батьками. Це допоможе педагогам закладів позашкільної освіти не лише засвоїти теоретичні знання, а й застосувати їх у практичній діяльності.

Отже, розвиток інклюзивної компетентності педагога закладу позашкільної освіти є важливою проблемою педагогіки. Впровадження в освітній процес закладів позашкільної освіти досвіду країн світу, є необхідним для посилення ефективності в них інклюзивної освіти.

Список використаних джерел:

1. Лебедик Л. В. Ефективні здоров'язберігаючі технології позашкільної освіти в умовах війни. *Освіта, наука та культура України в світі: мобільність, глобалізація, інклюзія* : збірник тез Міжнар. наук.-практ. симпозиуму «», 23-24 серпня 2022 р. / за заг. ред. З. П. Ленів. Львів, 2022. С. 150–155.

2. Лебедик Л. В. Інтерактивні технології підготовки педагогів позашкільних закладів до інклюзивної освіти. *Правові, економічні та соціокультурні засади регулювання суспільних відносин: сучасні реалії та виклики часу* : збірник матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. конф., 8-9 груд. 2022 р. / відп. ред. Р. Басенко. Полтава : ППЕП, 2023. С. 325–328.

3. Лебедик Л. В. Оцінювання якості здоров'язбережувального середовища закладу позашкільної освіти. *Формування життєвої компетентності осіб з особливими освітніми потребами в системі позашкільної, спеціальної та інклюзивної освіти* : збірник наукових праць за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф. / за заг. ред. Ю. Д. Бойчука. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2023. С. 128–132.

4. Лебедик Л. В. Підготовка педагогів для закладів позашкільної освіти на засадах партнерства у контексті Української Хартії вільної людини. *Формування національної ідентичності українця через цінності Української Хартії вільної людини* : науковий, методичний, інформаційний збірник ТОКІППО / ред.: О. М. Петровський, В. С. Мисик, І. М. Вітенко, та ін. Тернопіль: ТОКІППО, 2022. С. 270–274.

5. Лебедик Л. В. Розвиток професійної компетентності педагогів закладів позашкільної освіти на основі педагогічних поглядів Григорія Сковороди. *Сучасні рецепції світоглядно-ціннісних орієнтирів Григорія Сковороди* : колективна монографія / за заг. ред. к.ю.н. Д. С. Луїна. Полтава : НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2022. С. 89–97.

6. Стрельніков В. Ю. Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти в умовах інклюзивного освітнього простору. *Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти* : збірник наукових статей / за заг. ред. Г. Л. Єфремова. Суми, 2023. С. 255–260.

7. Стрельніков В. Ю. Концептуальні засади підвищення кваліфікації педагогів закладу позашкільної освіти еколого-натуралістичного профілю. *Освітній фактор* : всеукр. науково-педагогічний журнал. 2022. С. 106–109.

8. Стрельніков В. Ю. Принципи побудови змісту індивідуальних планів учнів у інклюзивному навчанні. *Вісник Наук.-дослідної лабораторії інклюзивної педагогіки* / гол. ред. Демченко І. І. Умань : ВПЦ Візаві, 2019. Вип. V. С. 157–160.

9. Стрельніков В. Ю. Програма авторських курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти «Сучасні технології навчання і методики викладання дисциплін у закладах фахової передвищої освіти в умовах інклюзивного освітнього простору». Полтава : ПАНУ ім. М. В. Остроградського, 2023. 31 с.

10. Стрельніков Віктор, Раті Оксана, Мулеса Тамара. Розвиток у викладачів закладів фахової передвищої освіти навичок застосування сучасних технологій навчання в умовах інклюзивного освітнього простору. *Імідж сучасного педагога*. 2023. №3 (210). С. 60–68.

11. Lebedyk L. Possibilities of application of the a person-centered approach in the training of teachers of out-of-school education institutions. *Scientific World Journal*. №19. Part 4 May 2023. P. 42–51.

12. Lebedyk L, Strelnikov V. Educational space of continuous education of teachers: a facilitating approach. *Educational space: post-non-classical perspectives* / eds. D. Kamenova, S. Arkhypova. Varna : Varna university of management, 2023. P. 128–157.